

INTERVIEW 1

JAAP DE JONG

Ondanks het feit dat Jaap als gevolg van een tragisch misverstand een hele avond voor niets op uw verslaggevers had zitten wachten en toen het bier zelf maar had opgedronken was hij niet te beroerd ons op 14 juli te woord te staan om te proberen antwoord te geven op de vragen die wij voor hem in petto hadden.

Alsof hij wilde zeggen "maak het niet te lang" overhandigde hij ons bij binnenkomst een stapel kopij voor de krant om vervolgens achter de tikmachine plaats te nemen ten einde het kerngroepverslag af te maken. Het gaf ons de kans een blik te slaan op de titels van de boeken in de boekenkast (zeer indrukwekkend !) en ja te antwoorden op de vraag of we koffie wilden. Zoon Daniël vergastte ons op een spannende Tour de France-etappe waarin om ons onbekende redenen meer dan de helft van de renners halverwege niet meer mee mocht doen terwijl de overigen maar niet de finishlijn wilden passeren. Bang voor Theo Koomen vermoedden we. Het deed ons met weemoed terugdenken aan de tijd dat we zelf allerlei verdragende strategieën ontwikkelden om het tijdstip van naar bed gaan, dat onvermijdelijk naderde, zo lang mogelijk uit te stellen. Toen ons kort nadat het doek definitief was gevallen vanuit de slaapkamer van zoonlief monter werd bericht dat Nederland nog steeds die bal had begrepen we dat ook grote politici heel normale zonen hebben. Gelukkig maar.

1 Jaap, waarom ben je voorzitter geworden van het actiecentrum Den-Haag ?
Zoals ik op de ledenvergadering ook al heb gezegd had ik begrepen dat het bestuur behoefte had aan uitbreiding, vooral kwalitatief. Nu was ik de afgelopen jaren niet zo erg actief geweest in het actiecentrum, door mijn activiteiten op landelijk nivo, en ik vond dat ik wel eens wat voor het actiecentrum kon gaan doen. Gelukkig bleek de aangekondigde leegloop van het bestuur nogal mee te vallen, van de zeven bestuursleden ging er maar één weg. Maar omdat Paul van der Vliet per sé van zijn voorzitterschap af wilde en er geen opvolger voorhanden was heb ik ja gezegd uit wat je zou kunnen noemen solidariteit met het actiecentrum.

2 Wat stel je je voor van je voorzitterschap?

Laat ik zeggen dat ik niet zo tevreden ben met de manier waarop het actiecentrum politiek bezig is. Het is te weinig gezellig, mensen ervaren ledenvergaderingen dacht ik als te weinig plezierig. Ik heb wel een sgezegd dat Den Haag niet tevreden is als ze op een kongres bij wijze van spreken minder dan 10 % van de amendementen heeft ingediend. Je kunt je afvragen of we niet teveel tijd steken in de programvoorbereiding en die hele amendementencultus er omheen. Het belangrijkste in de politiek is het uitdragen van politieke ideeën, en het is de vraag of het maken van amendementen wel zo zinvol is. Je moet je voorstellen dat je een program maakt dat je gaat uitvoeren als je de meerderheid in de Tweede Kamer of de gemeenteraad hebt, terwijl het ondenkbaar is dat dat zal gebeuren. Ik wil niet zeggen dat je dus geen amendementen meer moet indienen, maar je moet je wel realiseren dat je door de huidige werkwijze een selectie van je leden op ledenvergaderingen krijgt. Mensen die niet zo geïnteresseerd zijn in huishoudelijke zaken of de plaatsen van punten en komma's in kongresteksten blijven denk ik weg.

3 Andere punten ?

Een ander punt is dat we ons specifiek op bepaalde groepen leden moeten gaan richten. Er zijn nogal wat PPR-leden in wijken, buurten, actiegroepen bezig met wie we weinig of geen contact hebben. Mensen die er ook niet voor uitkomen dat ze lid zijn van de PPR. Die mensen hebben een soort solidariteitslidmaatschap waar ze verder niets mee doen, terwijl ze er zoveel mee zouden kunnen doen. Dat geldt eveneens voor een andere groep, namelijk de academici die vroeger in andere actiecentra hebben gezeten, vaak studentensteden, en die nu op bepaalde plaatsen op ministeries zitten en een bron van informatie zouden kunnen zijn. Weet je dat er zelfs PPR-leden zijn die met informatie naar andere partijen stappen omdat ze denken dat die er meer mee kunnen doen dan wij ?

4 Het belangrijkste doel is dus meer mensen erbij te betrekken...

Ja, en dat moet gebeuren door met name de ledenvergaderingen aantrekkelijker te maken. Het bestuur moet eraan werken dat de ledenvergadering het politiek doorslaggevende orgaan in het actiecentrum wordt, en dat kan door meer mensen naar ledenvergaderingen te halen. Er zal dus meer over politiek gepraat moeten worden, en dat kan alleen als er meer een vertrouwenspolitiek wordt gevoerd. Ik bedoel hier dan vertrouwen in beide richtingen, namelijk dat de leden vertrouwen hebben in hun vertegenwoordigers en omgekeerd, dat de vertegenwoordigers vertrouwen hebben in de leden. Er zijn nogal wat mensen die moeite hebben met het laatste en daarom het eerste extra benadrukken. Maar wie is deskundiger dan een kongres of een ledenvergadering? En wat is belangrijker dan dat de vertegenwoordigers zich gesteund en gedekt weten door de vergadering?

5 Samenwerking RPR-PSP....

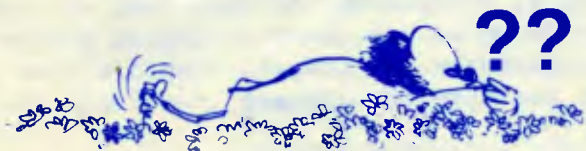
Die komt er wel, hoor. Ik vind dat als je eenmaal A hebt gezegd je ook B moet zeggen. Daarbij komt dat er geen enkele reden is om wantrouwend te zijn of zoiets. De sfeer in de werkgroep, waar ik uit stap nu ik voorzitter ben, is ook goed. Op een aantal punten zullen wel afspraken gemaakt moeten worden. Het is nu eenmaal zo dat wij wat formalistischer zijn en de PSP anti-parlementairder, en je moet voorkomen dat dergelijke, op zich niet zo grote, verschillen worden opgeblazen als conflictsituaties dreigen te ontstaan. Maar gezien het program en instelling is een vruchtbare samenwerking zonder meer mogelijk.

6 Hoe gaat het in andere plaatsen, weet je dat ?

Ach de PSP verschilt van plaats tot plaats, net zoals wij. Toen ik in het landelijk-partijbestuur zat ben ik wel eens betrokken geweest met conflicten tussen samenwerkende afdelingen van PSP en PPR. Het is overigens zo dat naar mijn mening de PSP toch vaker met reden kwaad was op de PPR dan omgekeerd, waarmee ik uiteraard niet beweert dat het in Den Haag ook zo moet gaan.

7 Samenwerking met andere partijen, zoals IKB, CPN hoe sta je daar tegenover ?

Ik vind Trotski een aantal zeer opmerkelijke dingen heeft gezegd en geschreven. Een paar jaar geleden vond ik dat de IKB ook een aantal zeer opmerkelijke dingen had. Maar ik ben daar van teruggekomen, volgens mij zitten ze nu op een dood spoor. Praten over samenwerking ? Ja, praten kan natuurlijk altijd, hoewel het met de CPN heel moeilijk zal worden. Met die partij valt pas samen te werken als ze het communisme verlaten.

8 Een vraag waarmee we misschien wel hadden moeten beginnen, waarom ben je lid van de PPR, en niet bijvoorbeeld van PvdA of PSP?

Dat is een lang verhaal (dat we helaas nogal moeten inkorten, K.P. en H.V.). Ik ben afkomstig uit een sociaal-democratisch nest, kwam in de zestiger jaren in de reactie daarop: provo, kabouter, sosjale joenit. Daar kwam ik Jack Verduyn tegen die toen net actief begon te worden in de PPR. We waren met buitenparlementaire zaken bezig die we op een gegeven moment wolden toepassen binnen het systeem omdat dat ons het meest effectief leek. De PPR leek hier een logische doorvloeijing van, en mede door Jack ben ik daarom lid geworden. Ik denk dat het doel sneller te bereiken zou zijn in de PPR, maar daar ben ik niet altijd zeker meer van. En waarom geen PSP? Dat heeft te maken met het feit dat die partij op een aantal punten nogal star is waarmee ik niet uit de voeten kan. En af en toe moet je compromissen kunnen sluiten om verder te komen.

LEES EENS EVEN
MEE!

9 Wat is er landelijk gebeurd dat je weer in Den Haag actief wordt? (verbaasd): niets hoor, het punt is alleen dat iedereen er altijd vanuit is gegaan dat Jaap de Jong geen plaatselijke ambities heeft. Dat is de reden dat niemand mij ooit kandidaat heeft gesteld voor bijvoorbeeld het Haags bestuur. Maar voor zover mogelijk blijf ik ook landelijk actief: kerngroep, bestuur Studie-stichting. Alleen stap ik uit de kerngroepcommissie, Wim Tigges neemt mijn werk daarin over.

10 - Dus geen landelijke ambities meer?

Wat versta je onder ambities?

- Dat mag je zelf bedenken. Wij stellen alleen maar vragen. Ik wil nu eerst afstuderen. De brief waarin ik bedank voor een plek op de Tweede Kamerlijst ligt klaar om verzonden te worden. Ja, ik ben kandidaat gesteld maar ik bewillig niet.

11 Waarom spreekt de PPR op sociaal-economisch gebied zo weinig aan?

De PPR is oorspronkelijk een vakbewegingspartij, denk maar aan figuren als Bogaers, Kessel en Janssen, duidelijke exponenten van de toenmalige vakbondsvleugel in de partij. Een van de redenen dat de sociaal-economische ideeën van de PPR niet in het centrum van de belangstelling staan is dat men niet weet wat men ermee aan moet. In de bestaande sociaal-economische discussie is geen plaats voor PPR-standpunten. Overal wordt de discussie gevoerd en beheerst door economen, waaronder vele PvdA-ers, die nog steeds uitgaan van economische groei als middel tegen de kwaal. Het gevolg is dat ze nooit toekomen aan datgene waar het werkelijk om gaat, n.l. een drastische herverdeling van economische macht. En dat die ontzettend hard nodig is beseft ook niet iedereen in onze partij even sterk. Wat dat betreft is het maar al te waar dat de PPR niet wortelt in de arbeidersbeweging, en zijn eigen geschiedenis vaak ontkent. Je kunt nu wel voor verhoging van de gasprijs stemmen omdat je wilt dat er minder gas wordt verbruikt, maar je pakt er wel de lage inkomens mee die het toch warm moeten hebben in hun vochtige huis. En je kunt je wel elitair opstellen door het autobezit te willen terugdringen, maar je moet wel beseffen dat het voor mensen in de Schilderswijk vaak de enigemogelijkheid is om een stukje groen te zien. Toch is de sociaal-economische paragraaf van ons verkiezingsprogram niet slecht, integendeel.

‘IS HET NOG VER?’

12 Wat kon je op plaatselijk niveau doen om wat dat betreft de zaak te verbeteren?

Niet zo vreselijk veel denk ik. Belangrijk is dat je PPR-leden in de vakbeweging duidelijk maakt dat ze de PPR-ideeën in de vakbeweging meer uit gaan dragen. Die vakbeweging is nogal centralistisch opgebouwd, dus dat zal een zaak van lange adem zijn.

Misschien kunnen ambtenaren in het actiecentrum eens bij elkaar gaan zitten om over gemeenschappelijke belangen en ervaringen te praten.

13 Hebben we iets vergeten te vragen en dat je zeker kwijt wilt? Nou nee, ik geloof het niet. Wat ik belangrijk vind en dat je niet moet vergeten te vermelden is dat het politiek bedrijven gezelliger moet, er moeten meer mensen zich in het actiecentrum thuis gaan voelen. En tot slot wil ik een pluim op de hoed steken van het vorige bestuur die vanuit een onplezierige situatie de zaak opnieuw moest opstarten. (Jaap doelt op de bestuurscrisis van november 1978 waarna een compleet nieuw bestuur moest beginnen) Gegeven die situatie hebben ze het prima gedaan, vind ik. Dat mag je best vermelden.

Dat doen we bij deze, en beëindigen hiermee tevens het vraaggesprek met Jaap. We hebben onszelf voorgenomen voortaan in ieder nummer van Radikaal Aktief zo'n interview met iemand van binnen of buiten de partij te hebben. Aangezien we geen professionele krant zijn maar uitsluitend werken in de sfeer van liefdewerk oud papier en ook niet de beschikking hebben over een bandrecorder zal het niet altijd lukken uitspraken van de geïnterviewden letterlijk over te nemen. Nu is dat ook niet erg als we er maar in slagen een beetje redelijk beeld van iemand over te brengen. We zullen daarom de geïnterviewde steeds vragen het stuk eerst door te lezen en zonodig te corrigeren voor het geplaatst gaat worden. Helaas was dat i.v.m. Jaaps vakantie nu juist bij dit eerste interview niet mogelijk. We hopen daarom dat we Jaap geen onjuiste uitspraken in de mond hebben gelegd. Als U daarom opmerkelijke uitspraken bent tegengekomen wacht dan even tot het oktobernummer alvorens in de pen of telefoon te klimmen, want daarin verschijnen de rectificaties. Overigens, voor opbouwende kritiek en hart-onder-de-riem-stekende opstekertjes zijn we altijd in dus: reageer gerust. Of met de klassieke dichter te spreken: alleen gedegen opbouw en degelijk vakwerk boekt leuke interviews.

